

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

124. An reliquiae praecedentis diei, quae haerent inter dentes, sponte, & voluntariè deglutiantur, impediunt communionem, & Missae celebrationem? Et quid, si remaneat aliqua notabilis, & magna reliquia, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

non videtur tam arctè constringere conscientias in casu dubio. Simili modo responderetur, si dentibus quidpiam masticans, dubitet, an deglutierit, vt in vram partem inclinare possit, quòd à sacra communione abstinere non teneatur, quia in eiusmodi casibus fauorabilia præsumere licet, ne conscientia nimis adstringatur. Ita Layman, & ego, quæ valdè notanda sunt, quia quotidiana, & multos scrupulos sedabunt, nec in aliis auctoribus passim obuia.

RESOL. CXXIV.

An reliquia præcedentis diei, que hærent inter dentes, si spontè, & voluntariè deglutiantur, impediunt communionem, & Missæ celebrationem?

Et quid, si remaneat aliquis notabilis, & magna reliquia, etiam si casualiter deglutiantur?

Et an si quis aliquantulum aqua per naves attrahat, quæ in stomachum transmittatur, maneat impeditus ad celebrationem Missæ, vel sumpcionem Eucharistiæ?

Idem dicendum est, si quid per modum respirationis attrahatur, etiam si possit nutrire, vel alterare, vt musca, vel quid simile. Ex part. 3. tr. 4. Ref. 37.

§. 1. Affirmatiuè respondet Gabriel Vasc. in 3. p. tom. 3. disp. 11. c. 4. art. 30. vbi ita. Si reliquia cibi non deglutierentur casu, sed ex industria, impediunt sumpcionem Eucharistiæ, quia cum de industria deglutierentur, non sumerentur per modum saluæ, sed per modum cibi. Fillucius tom. 1. tr. 4. c. 8. n. 236. sic asserit. Qui reliquias cibi ex cœna remanentes casu traicit, nec etiam frangit, si tamen aduertantur, antequam deglutiantur, debent expui, quia tunc viderentur de nouo comedi; idem docet Nugnus in 3. p. tom. 1. q. 80. art. 8. ita loquens; Colligitur, quòd si reliquæ cibi remanentes in ore ex intentione transglutiantur, sunt impedimentum ad communionem pro illo die; imò videtur mihi, quòd si remaneat aliqua notabilis, & magna reliquia, etiã casualiter transglutiantur, si postea cognoscatur, est homo impeditus ad communicandum pro illo die. Sic Nugnus, & ante illum Paludanus in 4. disp. 8. q. 2. art. 2. concl. 2. & videtur aperte sententia D. Thomæ in 3. p. q. 80. art. 8. ad 4. & in illam inclinât Layman in Theol. lib. 5. tr. 4. cap. 6. n. 18. Et ratio (vt dictum est) erit. Primò, quia talis actio videtur noua comestio, cum ex vi prioris non sequatur, sed noua actio voluntaria fiat. Secundò, quia iam non videtur id sumi per modum saluæ: vide etiam Fagundez, Suarez, & alios vbi infra, Barthol. ab Angelis in exam. confess. dial. 4. §. 214. Reginaldum tom. 2. lib. 29. cap. 6. n. 119. & Mutinum in Theol. mor. de sac. Eucharist. q. 10.

2. Sed si aliquis voluntariè tales reliquias deglutierit, & postea communicauerit, non damnarem de peccato mortali, nam contraria sententia videtur probabilis, vt vbi est Suarez in 3. p. tom. 3. disp. 68. scilicet 4. qui citat doctissimum Tabienam; & illam tenet Henricus in summ. lib. 8. cap. 50. n. 4. in glessa litt. V. & tanquam probabilem admittit etiam Ioan. de la Cruz in direct. consciens. p. 2. q. 5. dub. 4. concl. 2. vbi sic ait: Item, que manent in ore ex extrema cœna, si casualiter, imò licet aduertenter, secundum aliquos, non impediunt sumpcionem Eucharistiæ. Ita ille. Vide etiam Molfesum in summa tom. 1. tract. 3. cap. 10. n. 13. Pitigianum in 4. tom. 1. disp. 18. q. 3. art. 3. Chamerotam de Sacram. tract. 4. cap. 10. dub. 9. & Rodriguez in sum. tom. 1. cap. 103. n. 3. vbi ita asserit. [Por tragar vno vna reliquia de manjar que le queda entre los dientes, no queda impedido para comedo, porque esto no se traga por modo de manjar, sino por modo de

salua, pero si la reliquia fuere tal que se parta entre los dientes tragandose no podra comulgar.] Et Coenich de Sacram. q. 80. art. 8. n. 47. pro hac sententia duas adducit rationes. Prima est, quia deglutitio talium reliquiarum pertinet potius ad manducationem præcedentis diei, quàm presentis; deinde cum dictæ reliquæ hodie nullo modo ab extrinseco ori impendantur, non sumuntur iam per modum cibi, sed per modum saluæ. Ergo non impediunt communionem, etiam si voluntariè deglutiantur. Sed his non obstantibus consulendum est, dictas reliquias, quantum commodè fieri potest, expuere.

3. Notandum est tamen hic obiter, quòd si quis aliquantulum aquæ per naves attrahat, quæ in stomachum transmittatur, non manet impeditus ad sumpcionem Eucharistiæ, quia non fuit per modum cibi, aut per modum potus transmissa. Idem dicendum est, si quid per modum respirationis attrahatur, etiam si possit nutrire, vel alterare, vt musca, vel quid simile. Et ita docent Fagundez de præceptis Ecclesiæ, præc. 3. cap. 5. n. 14. & alij.

RESOL. CXXV.

An reliquia cibi, si traiciantur ex industria, impediunt communionem, & Missæ celebrationem?

Et de multis aliis casibus agitur, in quibus quis potest communicare, & Sacrificium facere non ieiunus.

Et quid, si reliquia sit magna, & notabilis, etiam si casualiter deglutiantur?

Et asseritur, quòd quando esset præceptum communicandi, & infirmus non possit sine graui nocumento omittere portionem, posset sumere Eucharistiã non ieiunus.

Et notatur, quòd si ægrotus non possit res suas transmittere, possit communicatio dari inposita parua parua Hostia in vino in cocleari.

Etiãque cursum aduertitur, quòd si Sacerdos aduertit se non esse ieiunum, potest pergere in Sacrificio, licet aduertat ante consecrationem. Ex part. 4. tract. 4. & Misc. Ref. 104.

§. 1. Affirmatiuè responder Ioan. Præpositus in 3. part. D. Thom. q. 80. art. 8. dub. 1. n. 40. vbi sic ait: Idem dicendum de reliquiis ciborum pridie sumpcionum, quæ interdum hærent inter dentes, dicendum, inquam, non impedire communionem, si casu transmittantur, quia dicuntur transmitti per modum saluæ, secus si transmittantur de industria. Ita ille, & post illum nouissimè Gaspar Hurtado de Sacram. disp. 9. de Eucharistia, diff. 15.

2. Sed ego in 2. part. tract. 4. resol. 37. contrariam sententiam probabilem censui, & illam docet Petrus Ochaguaia de Sacram. tract. 2. de Eucharistia effectibus, quæst. 12. num. 7. vbi ita asserit: Ieiunium naturale non soluitur ex eo, quòd reliquæ cibi quæ inter dentes manentur ex die præterito, postea in stomachum traiciuntur, ex industria. Hæc ille. Et hanc opinionem probabilem etiam putat Tannerus tom. 4. disp. 5. quæst. 8. dub. 4. num. 99. vbi contrariam tutiorem tantum vocat.

3. Aduertunt tamen alij, & inter illos Ludouicus de San Iuan in summ. tom. 1. q. 7. art. 10. de Sacram. Euchar. dub. 3. concl. 1. [Que si la reliquia es tan grande que es menester masticarla primero con los dientes, parece, que se quebranta el ayuno, porque se come y traga à manera de manjar y no de salua.]

4. Notandum est hic obiter quòd Toletus lib. 2. cap. 28. num. 4. asserit quòd quando esset præceptum communicandi, & infirmus non posset absque graui nocu

Sup. hoc in Ref. 1. not. præterita. §. Aduertunt.

Sup. hoc supra in Ref. 120. §. Hoc supposito cursum à lib. 5.

Quæ hic est Ref. antecedens, & lege etiã §. eius prime not.

Sup. hoc in Ref. præterita §. Sed si, post mediũ, vers. Por tagar.